

Na mocy art. 44 konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U s t a w a

z dnia 22 marca 1923 r.

o zasiłkach dla rodzin osób, powołanych na ćwiczenia wojskowe.

Art. 1. Rodzinom osób, powołanych na ćwiczenia wojskowe, przysługuje prawo do zasiłków, a mianowicie:

- a) żonie, także separowanej, o ile powołany obowiązany jest ją utrzymywać, w granicach przyznanych jej alimentów;
- b) dzieciom ślubnym lub nieślubnym oraz pasierbom powołanego;
- c) rodzicom oraz nieletniemu rodzeństwu;
- d) dziadkowi i babce powołanego.

Art. 2. Prawo do zasiłków przysługuje wymienionym w art. 1 osobom tylko w tym wypadku, jeżeli bądź to był ich był bezpośrednio przed odejściem powołanego na ćwiczenia zależny od jego pracy lub jego zarobku i został zagrożony wskutek spowodowanego ćwiczeniami przerwania tej pracy, lub ustania, względnie zmniejszenia zarobku, bądź też, jeżeli w czasie odbywania ćwiczeń zaszyły okoliczności, uzależniające był powyższych osób od jego pracy lub zarobku.

Art. 3. Rodzinie powołanego, żyjącej w chwili jego odejścia na ćwiczenia we wspólnym gospodarstwie, nie przysługuje prawo do zasiłku, jeżeli jeden z członków rodziny tej otrzymał odroczenie lub zwolnienie od służby wojskowej, jako jedyny żywiciel.

Jeżeli z takiej rodziny kilka osób odbywa równocześnie ćwiczenia wojskowe, przysługuje jej prawo do zasiłku tylko za jedną z nich.

Art. 4. Członkom rodziny powołanego, wymienionym w art. 1 punkty b i c, nie przysługuje prawo do zasiłku, o ile ukończyli 16 rok życia, chyba że udowodnią, iż uczęszczają do zakładu naukowego, lub pobierają naukę w zawodzie praktycznym, a nie mają utrzymania u swych pracodawców, ani też nie otrzymują wynagrodzenia, wystarczającego na ich utrzymanie, w tych wypadkach jednak nie dłużej niż do 24 roku życia.

W razie udowodnienia przez urzędowe świadectwo lekarskie, że, pomimo osiągnięcia przewidzianych w ustępie pierwszym granic wieku, osoby powyższe z powodu stanu swego zdrowia nie są w możności zapracować na własne utrzymanie, może im być zasiłek przyznany przez cały czas trwania tego stanu.

Art. 5. Zasiłek przysługuje członkom rodziny powołanego za czas od dnia odejścia na ćwiczenia do dnia następującego po dniu zwolnienia włącznie.

Art. 6. Prawo do poboru zasiłku ustaje z chwilą, gdy:

- 1) przestały istnieć warunki, przewidziane w art. 2 niniejszej ustawy, lub gdy
- 2) osoba, której zasiłek przyznano: a) zmarła, b) opuściła granice państwa, lub c) w myśl dzielnicowych ustaw karnych została skazana albo za czyn, pociągający za sobą skutki karno-sądowego skazania, albo na karę, połączoną z pozbawieniem praw, albo jeżeli orzeczono w wyroku pozbawienie praw obywatelskich, przyczem jako datę ustania prawa

do poboru zasiłku przyjmuje się dzień uprawomocnienia wyroku;

- 3) w razie stwierdzonej dezercji lub samowolnego oddalenia się powołanego.

Art. 7. Wypłatę zasiłku zawiesza się na czas:

- 1) pozbawienia powołanego wolności na zasadzie prawomocnego wyroku sądowego;
- 2) pozbawienia wolności osoby, której zasiłek przyznano, orzeczonego zgodnie z obowiązującymi przepisami, o ile nie zachodzą okoliczności, uzasadniające zastosowanie postanowienia art. 6 punkt 2 ustęp c).

Wypłatę zasiłków, zawieszonych z wymienionych powyżej przyczyn, wznowia się z chwilą ustania tych przyczyn.

Za okres zawieszenia zasiłek przyznany być nie może.

Art. 8. Wysokość zasiłków, gwarantujących rodzinie powołanego minimum egzystencji i płatnych tygodniowo, ustalona będzie w dziennych normach.

Normy zasiłków określa dla poszczególnych członków rodziny Rada Ministrów, uwzględniając warunki lokalne i gospodarcze odnośnych kategorii osób, tudzież i inne okoliczności, wpływające na byt tych osób.

Art. 9. Zasiłki wojskowe, przyznane na zasadzie niniejszej ustawy, nie mogą być przedmiotem egzekucji lub zabezpieczenia; rozporządzenie prawem do zasiłku przez cesję, przekazanie, oddanie w zastaw—nie ma skutku prawnego.

Art. 10. Obowiązek płacenia zasiłku (art. 1, 2, 3) ciąży: 1) względem rodzin stałych robotników i pracowników, którzy w chwili powołania utrzymują się z pracy najemnej — na pracodawcy, 2) we wszystkich innych wypadkach oraz w wypadkach stwierdzonej niemożności zapłacenia zasiłku przez pracodawcę—na Skarbie Państwa.

Rada Ministrów określi w rozporządzeniu wykonawczem kategorie stałych robotników.

Art. 11. Prawo do zasiłku należy zgłosić w urzędzie gminnym, właściwym dla miejsca zamieszkania rodziny powołanego. Zgłoszenie prawa do zasiłku winien skutecznie powołać przed odejściem na ćwiczenia; zgłoszenie takie skutecznie może także ubiegający się o zasiłek członek rodziny, względnie jego zastępca.

Zgłoszenie, wniesione bez usprawiedliwienia później aniżeli w ciągu miesiąca po ukończeniu przez powołanego ćwiczeń wojskowych, nie podlega rozpatrzeniu.

Art. 12. O prawie do zasiłku oraz o obowiązku ponoszenia go (art. 10) orzeka najdalej do 4 dni zwierzchność gminna (magistrat), która przyjęła zgłoszenie.

Orzeczenie, nakładające obowiązek ponoszenia zasiłku na pracodawcę, winno mu być wysłane w przeciągu 24 godzin i podlega egzekucji w drodze administracyjnej. Przeciw orzeczeniu przysługuje stronom interesowanym w przeciągu 8 dni od dnia doręczenia orzeczenia prawo odwołania się do właściwej

władzy administracyjnej I instancji, która orzeka ostatecznie. Odwołanie należy wnieść do zwierzchności gminnej, która wydała zaskarżone orzeczenie.

Zwierzchności gminne (magistraty) obowiązane są wszystkie orzeczenia przedkładać właściwej władzy administracyjnej I instancji, która w razie dostrzeżenia wadliwości może orzeczenie z urzędu zmienić. W tych wypadkach władza administracyjna I instancji winna o zamierzonej zmianie zawiadomić strony interesowane i wyznaczyć im termin do oświadczenia się co do zamierzonej zmiany.

Art. 13. Wniesienie przez pracodawcę odwołania przeciw orzeczeniu nie zwalnia go od obowiązku wypłacania zasiłku. Jeżeli pracodawca obowiązkom, wynikającym z niniejszej ustawy, nie czyni za dość, zasiłek wypłaca w jego zastępstwie i na jego rachunek Skarb Państwa. Prawo domagania się od pracodawcy zwrotu zasiłków, wypłaconych przez Skarb Państwa, ustaje w razie prawomocnego zwolnienia pracodawcy od obowiązku ponoszenia zasiłku.

Art. 14. Wszelkie podania, załączniki i korespondencja, wynikająca z wykonania niniejszej ustawy, wolne są od opłat stemplowych.

Art. 15. Uchyła się rozporządzenie Rady Obrony Państwa z dnia 20 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. № 63 poz. 418) o zasiłkach wojskowych dla rodzin osób, pełniących służbę w Wojsku Polskiem z poboru i ochotniczo.

Ostateczny termin zgłaszania prawa do zasiłku, tudzież wnoszenia odwołań przeciw zapadłym na podstawie powyższego rozporządzenia orzeczeniom—ustala się na 2 miesiące od ogłoszenia niniejszej ustawy.

Art. 16. Rodzinom osób, powołanych w roku 1923 na ćwiczenia wojskowe przed dniem ogłoszenia niniejszej ustawy, mają być wypłacone zasiłki podług jej postanowień.

Art. 17. Wydatki, związane z wykonaniem niniejszej ustawy, a ciężące na Skarbie Państwa, pokryje się z pożyczki państwowej, zaciągniętej w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej.

Art. 18. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych, Skarbu oraz Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 19. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia i obowiązuje do 31 grudnia 1923 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: *S. Wojciechowski*

Prezes Rady Ministrów

i Minister Spraw Wewnętrznych: *W. Sikorski*

Minister Spraw Wojskowych: *Sosnkowski*

Minister Skarbu: *W. Grabski*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *L. Darowski*